

Franz ALT

JEŽIŠ
- MILÁČIK
ŽIEN

Eko-konzult

Franz Alt, narodený 1938 v Untergrombachu pri Bruchsale. Študoval dejiny, politické vedy, teológiu a filozofiu vo Freiburgu a Heidelbergu. 1967 promoval. Od 1968 je redaktorom a reportérom juhozápadného rozhlasu v Baden-Badene, vedúcim a moderátorom politického televízneho magazínu „Report“.

Franz Alt napísal knihu o Ježišovi. Hľadajúc orientáciu pre ľudí atómového veku, našiel v Ježišovi, mužovi na prelome letopočtov, určujúcu osobnosť, utópiu nového človeka. Vo svete, v ktorom sa život a prežitie stali problémom, je Ježišov príklad šancou budúcnosti pre celé ľudstvo:

„Nazývam Ježiša prvým novým mužom, lebo v sebe príkladne nepotlačil a neponížil ženskosť, ale ju rozvinul a prijal. Ako muž rozumného citu je Ježiš žiarivým príkladom pre emancipované ženy, vyspelých mužov a hľadajúcu mládež. Preto boli ženy pred 2000 rokmi za ním „zbláznené“. Ježiš je sen o mužovi.“

Cirkvi budú musieť konečne prestať so svojim – často bezskúsenostným, nezmyselným, na biblii založenom, ale svetu cudzom, rozprávaním o Ježišovi. Nasledovať Ježiša znamená: počúvať svoj vnútorný hlas, maj úctu voči všetkému živému, poslúchaj svoje svedomie! Rešpektovať svedomie je základná požiadavka Ježiša pre „zmenu srdca“. Svedomie posilnené skutočným Ježišom cíti, že vývoj jeho hodnôt sa stane základom pre opravdivú revolúciu sveta.

Ježiš je mužom strhujúcej dôslednosti a jednoznačnosti. Nepovedal: „Obnovím cirkvi alebo náboženstvo.“ Oveľa viac zdôrazňoval: „Obnovím všetko.“ Ježišom začal nový letopočet, ale ešte nie nový vek. Náš čas je zrelý pre Ježiša, prvého nového muža. Mojou osobnou skúsenosťou je:

„Tvárou v tvár atómovým a ekologickým ohrozeniam i politickým nebezpečenstvám, ktoré dnes prežívame, neexistuje žiadne dôležitejšie poslanstvo, žiaden presvedčivejší život a žiaden väčší príklad ako Ježiš z Nazaretu.“

© Franz Alt, ????
© Translation J. Bruteničová, 2003
© Eko – konzult, 2004
ISBN 80-8079-008-6

Motto:

*Gándhi a Ježiš:
Za politiku ducha!*

„Pre mňa nejestvuje politika, ktorá by zároveň nebola náboženstvom. Politika slúži náboženstvu. Politika bez náboženstva je pascou na ľudí, lebo zabíja dušu. Som pevne presvedčený, že dnešná Európa nežije podľa božieho a kresťanského ducha, ale podľa diablovho ducha. A satan má najväčší úspech, keď sa objaví s božím menom na perách. Európa je dnes už len podľa svojho mena kresťanská. V skutočnosti sa korí mamone. Ježiš žil zbytočne a zbytočne zomrel, ak nás nenaučil svoj celý život riadiť zákonom lásky.“

Mahatma Gandhi

ÚVOD

Kto zlyhal: Ježiš alebo my?

Pred 2000 rokmi sa jeden muž vyslovil s dovtedy neslýchaným a jedinečným programom: „Všetko obnovím.“ Nikto pred ním a nikto po ňom. Ba viac: Žiaden človek pred ním ani po ňom nežil v takej absolútnej zhode so svojím programom. Jeho recept pre pomoc človeka a svetu: dôvera, nádej, láska. Účinkoval tento recept? Zmenili sa väčšou dôverou, väčšou nádejou a väčšou láskou ľudia a svet? Obnovilo sa skutočne všetko? Kto hľadá čestnú odpoveď, musí riecť: Nie.

Teraz, na začiatku tretieho tisícročia po Kristovi z Nazaretu vieme: Ľudia sa súkromne nestali podstatne šťastnejšími a ľudstvo vcelku stojí nad priepastou.

Násilníckym vyrovnávaním sa medzi národmi predčilo minulého storočia všetky predošlé. Prvýkrát tušíme niečo o konci dejín. Metódy násilia sa po celé stáročia zdokonaľovali a vystupňovali do predtým nepredstaviteľných foriem, takže dnes máme viac možností pripraviť ľudskému rodu zánik. Toto je nové.

Kto teda zlyhal? Ježiš alebo my?

Bol chválenkárom, ktorý nevedel, o čom hovorí, alebo my sme nepochopili, čo chcel?

Precenil ľudí, alebo dodnes žijeme pod naše možnosti?

Mal nesprávny pojem človeka, alebo my máme falošný pojem Ježiša?

Je Ježiš dnes našou veľkou šancou?

Potrebovali sme najprv veľkú krízu kvôli veľkej šanci?

Ak sme my ľudia skutočne nezmeniteľní, tak musíme naňho zabudnúť. Keďže sme naňho ale celkom zjavne nezabudli, zostáva len, že sme ho nepochopili. Potom však musíme každopádne začať s Ježišom ešte raz, a to celkom po novom. Dnes ide o nového Ježiša, o jeho nový obraz, keďže sme s jeho starým ponímaním skutočne nič neobnovili. Skutočného Ježiša musíme najprv objaviť. To je dnes možné, a je to skutočne nevyhnutné. Svetom hýbu myšlienky. Nič nie je také silné ako myšlienka, ktorej čas dozrel. Náš čas je zrelý pre myšlienky skutočného Ježiša.

Otázka – „Prečo sa od Ježišových čias všetko neobnovilo?“ ma obchádza už desať rokov. Moja odpoveď v tejto knihe znie: **Skutočného Ježiša sme ešte nepochopili.** Nový začiatok s novým Ježišom je možno naša posledná šanca. Pravdepodobne aj naša prvá skutočná šanca. Keďže až v najväčšej kríze vyrastajú skutočné šance. Dnes viem: Ježiš ukazuje cestu z atómového veku do nového, ktorý nazývam ekologickým vekom.

I. kapitola

KTO JE JEŽIŠ?

„Teraz všetko obnovím.“
(Ježiš v Zjaveniach 21, 5)

Náš čas je zrelý pre toho druhého, skutočného Ježiša. Ale kto to je? V posledných rokoch som sa touto otázkou intenzívne zaoberal; pochopil som, že Ježiš nie je „pánom vojsk“, „vykupiteľom a bohom“, „čarodejníkom a kúzelníkom“ z mojich hodín náboženstva, nedeľných kázni a teologických kníh, ale niekto celkom iný.

Ježiš hľadal a našiel, liečil a opatroval, utešoval a pomáhal, plakal a smial sa, rozprával príhody, ktoré sa stali svetovou literatúrou, fascinoval ženy, znepokojoval mužov a učil sa od detí. Bol to muž hlbokého citu a súcitu, celkom iný muž než ten, v ktorého som „veril“ štyri desaťročia. Začal som tomuto novému Ježišovi dôverovať. Dôvera posilňuje. O skúsenostiach, ktoré som pritom získal a o otázkach, ktoré sa pritom vynárali, chcem rozprávať v tejto knihe. K slovu prídu aj moji duchovní učitelia Hanna Wolffová a Christa Mulacková, Karl Herbst a Eugen Drewermann.

Kto hlboko kope, nájde pod vrstvami romantického a zbanalizovaného, gýčového a scirkvneného obrazu Ježiša ako prameň čistej vody – Ježiša, prvého nového muža.

Ježišom sa začal nový letopočet, ale nie nový vek. To nezávisí od neho, ale od nás, ktorí sme ho nepochopili. Dnes v atómovej dobe sú naše nástroje viac než vyspelé, naše duše však menej než vyspelé. Ježišov veľký objav znie: *Ludia ochorejú strachom, ale vyliečia sa dôverou.*

Jedno katolícke vydavateľstvo v Ríme chcelo uverejniť talianske vydanie mojej prvej knihy o Kázni na hore „Mier je možný“. Istý vatikánsky funkcionár to prekazil s príznačným odôvodnením: **Čas vraj ešte nie je zrelý pre Ježiša.**

Skutočne nie? Kolko tisícročí to ešte môže trvať?

Čas súri. Na druhej strane: V tých istých dňoch mi napísal Alexander Kononov, vojenský poradca Michaila Gorbačova a člen bývalej sovietskej Akadémie vied. Vo svojom liste cituje s veľkou presvedčivosťou Kázeň na hore!

S mnohým si dnes vieme rady, len nie sami so sebou. Preto by sme mali začať s Ježišom znovu. Možno ho pochopiť len vlastnými životnými skúsenosťami. Aby som Ježišov život a učenie pochopil a obohatil nimi svoj život, musím sa do jeho života a učenia *zasnívať*. Len keď o ňom intenzívne rozmýšľam, jeho cestu precitujem a neprestanem o ňom *snívať*, môžem ho nasledovať. Ježiš bol a je snom o skutočnom mužovi.

Mojím politickým presvedčením a osobnou skúsenosťou je: zoči-voči atómovým a ekologickým ohrozeniam a súkromným neistotám, s ktorými dnes žijeme, niet iného dôležitejšieho poslania, žiadneho presvedčivejšieho života a žiadneho väčšieho vzoru ako Ježiš z Nazaretu.

Ježiš je prvý nový muž. Nazývam ho tak, lebo on v sebe príkladne nepotlačil ženskosť, ale ju rozvinul a integroval. Preto boli ženy, ktoré ho pred 2000 rokmi stretli, za ním „zbláznené“. Ako muž racionálneho citu je Ježiš žiarivým príkladom pre emancipujúce sa ženy a mužov a pre hľadajúcu mládež.

Teológia nazývala Ježiša vždy „opravdivým človekom a opravdivým bohom“. Bezpohlavné znázorňovanie Ježiša súvisí s tradičným postojom cirkvi voči telesnosti. Roku 1975 napísala Hanna Wolffová: „Ježiš ako muž“ ostal neznámy. Dnes v čase feminizmu zisťujeme, že „nový muž“ Ježiš je ešte menej známy.

Pre antropológa F. Brytendijka vyžaduje plnosť ľudského bytia „obidva modely, obidva pohľady – ako mužskú, tak aj ženskú formu bytia, v každom človeku.“

Čo robí Ježiša, túto „postavu strhujúcej jasnosti“ (William Hamilton), po 2000 rokoch takým fascinujúcim, to spoznal indický reformista Keshalb Candra Sen už v 19. storočí: „*Čo iné bol Kristus ako zjednotenie mužskej a ženskej dokonalosti*“?

Hanna Wolffová, ktorá spisy tohto reformátora v Indii znovu objavila, dokladá ďalším citátom od Sena, že to bol Ind, ktorý hlbokou intuíciou našiel úplne nový, hlbší Ježišov a Kristov program. „Ježiš však, narodený zo ženy, sám viac ženou v mužovi, čaká ešte na to, aby bol spoznaný.“

Muž Ježiš pôsobí na nás ako nový muž, oslobodený od patriarchálnej mužskej jednostrannosti. Podľa C. G. Junga sa stane nejaký muž „novým“ mužom, keď objaví svoju „animu“ – ženské prvky svojej duše a prežíva ich. Toto urobil Ježiš. A preto bol a je liečiacim učiteľom, modelom ľudského života pre všetkých ľudí.

Ježiš – duchovná atómová bomba

Až po Jungovej analýze snov, ktorou som lepšie spracoval svoje nevedomie a sám seba, mohol som začať – vnímať Ježiša ako prvého nového muža. V Tomášovom evanjeliu hovorí Ježiš: „**Blažený si, keď vieš, čo robíš.**“ V istom sne som uvidel tieto tri slová: „Uvedomenie vyžaduje hĺbku.“ Jasný pokyn k tomu, že sa mám zaujímať o svoje nevedomie. Dnes som presvedčený s Hannou Wolffovou o tom, že popri objave nevedomia najgeniálnejším pohľadom novoveku do podstaty ľudského bytia je „Jungova koncepcia Animus – Anima“. „Je fundamentálnou udalosťou v našich dejinách ducha.“ Jung pozoroval, že istá časť duše u všetkých ľudí má charakter opačného pohlavia: muži ženskú animu a ženy mužský animus. Animus a anima sú u všetkých ľudí v polárnom postavení a snažia sa o harmóniu. Túto harmóniu nazýva Ježiš „dokonalosťou“, C. G. Jung „celosťou“, čínska filozofia princípom Jin a Jang a dnešné feministky androgynným človekom (v gréčtine znamená „andro“ mužský a „gyne“ ženský).

Androgynný človek je vedomé spojenie mužskosti a ženskosti. Naše telo je mužské alebo ženské, ale prirodzenosť človeka je androgynita, je to mužsko-ženská polarita v nás.

Koncepcia „animus-anima“ teda znamená: Úlohou muža je zrealizovať ženské prvky svojej duše – animu, a úlohou ženy zase aj mužské prvky svojej duše – animus. Pre mňa sa stal tento poznatok existenčne dôležitým. Moja analýza snov sa mi stala uprostred istej životnej krízy duchovnou záchrannou životou. V návaznosti na to mi boli knihy o Ježišovi od Eugena Drewermanna, Hanny Wolffovej a Christy Mulackovej, ako aj „Skutočný Ježiš“ od teológa Karla Herbsta, ovplyvnené hĺbkovou psychológiou, rozhodujúcou pomocou. Čo títo autori predložili vedecky, pokúsim sa v tejto knihe podať novinársky – s mojimi skúsenosťami z politiky. Aby sme predišli nedorozumeniam: Hĺbková psychológia mi ukázala novú cestu ku prameňu. Prameň, z ktorého čerpám, je Ježiš. Spoznal som Ježiša ako anima – integrovaného muža. Že dodnes prevládajúca **mužská jednostrannosť** rozumu odbúrava, vytláča a popiera to ženské v nás mužoch, tým demonizuje všetko ženské a spôsobuje vlastne šialenstvo našej doby. Jednostranne „mužský“ racionalizmus, oddelený od každého ženského citu a vcítania sa, viedol k atómovej bombe a génovej technológii, k ekologickým katastrofám a mužským cirkvám. Ježiš však je tak vzrušujúco iný – to dnes tušíme – lebo svoje ženské schopnosti neodbúral, ale prežíval a nimi dosahoval zázraky, to znamená: liečil. Naša doba s jej mnohými chorobami je nanajvýš zrelá pre Ježiša, duchovného lekára. Hĺbkové stretnutie s Ježišom je pre každého človeka „hviezdou hodinou“, s ním možno „vnímať hviezdy z neba“, to znamená vytvoriť dôveru a sebaurčenie, odbúrať nedôveru a duchovné otroctvo. Ľudské bytie v zmysle Ježišovom znamená s radosťou chcieť byť takým, akým mám a viem byť.

V tejto knihe sa nepýtam na uvereneného Krista teológie, **ide mi o žijúceho – liečiaceho Ježiša**, ktorý je pre náš všedný deň – nezávisle od vieryvyznania a svetonázoru – aktuálny a nápomocný, alebo by takým prinajmenej mohol byť.

Chcel by som tiež pomôcť, sprítomniť Ježiša. Na jeho príklade sa môže ukázať cesta oslobodenia – ďaleko od cirkevného väzenia, príkazov a zákazov. Boli sme v stave vybudovať atómové bomby a elektrárne, a teraz už nevieme, čo s nimi. My ľudia sme chceli byť titanmi. Teraz sa musia titani chcieť znovu stať ľuďmi. V liečiteľovi Ježišovi máme duchovnú atómovú bombu, pomocou ktorej môžeme premôcť hmotné atómové bomby – v súkromí, povolání, politike i vojenstve, ktoré nás držia v zajatí. Je základným kameňom, na ktorom musí byť postavená novostavba dejín (Johannes Müller). *Jeho poslanstvom je konkrétna životná pomoc v zmysle duševnej hygieny ako životne dôležitej skutočnosti popri dennej telesnej hygieny.* To sa stane jasným každému, kto sa usiluje nájsť jadro učenia a života Kristovho. A práve to chcem urobiť v tejto knihe.

Dnešná psychológia – podstatne ovplyvnená Freudom – Boha temer nepozná. Dnešná teológia – podstatne ovplyvnená osvietenstvom – temer nepozná dušu. Veľký švajčiarsky psychológ C. G. Jung znovu objavil božské sily v ľudskej duši: Iba z našej duše a snov, ktoré noc čo noc prijímame ako božie poslanstvá, môže povstať vyličenie a obrátenie: pre každého jedinca, pre spoločnosť, pre ľudstvo. Čím je v našom storočí sebaopoznanie a sebauskutočnenie cez dušu, tým bolo pred 2000 rokmi pre Ježiša „znovuzrodenie z ducha“. Náboženstvo v Ježišovom zmysle je v podstate prácou na sebe samom – s dôverou v Božiu pomoc a lásku. Mnohé z toho, čo sa dnes nazýva kresťantvom, je z pohľadu Ježiša skôr poverou. Sebauskutočnenie a sebaopoznanie presvecujú ako jedenáste prikázanie všetko, čo o Ježišovi vieme.

Kto je ale Ježiš? Naše pochopenie Ježiša nemôže zájsť ďalej ako naše sebaopoznanie. Nezrelí ľudia môžu dosiahnuť len nezrelé pochopenie Ježiša. Hľadajúci ľudia, ktorí svoj život chápu ako proces dospievania, budú mať zrelší obraz Ježiša. Práve že je naša doba taká „chorá“, vycitujú mnohí ľudia s istotou zdravý obraz človeka u Ježiša, ktorý zodpovedá obrazu ozdravujúceho boha. Keď sa sila viery v starých